

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสาระการดำรงชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม

The Study of Learning Achievement of Life and Family Strand in Learning Area of Occupations of the Secondary 1 Students of Suksasongkroh Maehongsorn School by Using Group Dynamic

วณัฐ หอมนาน ¹

Wanut Homnan

เกตุมนี มากมี

Ketmanee Markmee

วารุณี โพธิาสินธุ์

Varunee Phothisin

Corresponding Author E-mail: icewanut@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 22 คน โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ แบ่งเป็น 12 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาการงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการกลุ่ม มีประสิทธิภาพ 82.88/88.64 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการกลุ่ม มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยรวม เท่ากับ 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.66

คำสำคัญ: กระบวนการกลุ่ม, กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ, การดำรงชีวิต, ครอบครัว

Abstract

The objectives of this research were: 1) to create and find information to manage learning plans to be effective according to the 80/80 criteria; 2) to compare pre-learning and post-learning achievements; 3) to study student satisfaction of using group dynamic. The sample group was 22 students obtained by purposive random sampling, in secondary 1/1 at Suksasongkroh Maehongsorn School, Semester 2, Academic Year 2020, by purposive random sampling. The research instruments consisted of: 1) lesson plan by using group dynamic 3 study unit, divided into 12 plans; 2) Achievement

¹ คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

test before and after learning; 3) Student Satisfaction Questionnaire. In data analysis, the means and percentage of scores and t-test were used.

The results of this research found that: 1) The efficiency of the lesson plan was efficient 82.88/88.64 which identified standard criteria as 80/80; 2) The learning achievement of posttest was higher than pretest. With statistical significance at the .05 level; 3) Satisfaction was at a very satisfied level. Which has a total mean score of 4.63 and standard deviation (S.D.) is 0.64.

Keywords: Group dynamic, Learning area of occupations, Life, Family

บทนำ

ผู้วิจัยได้รับผิดชอบเป็นครูผู้สอนในรายวิชาการงานอาชีพชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน จากประสบการณ์ที่ผ่านมา พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวนหนึ่งมักขาดความกระตือรือร้นในการเรียน เกิดปัญหาการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การทำงานกลุ่มไม่เป็นระบบ ขี่งานไม่มีคุณภาพ นักเรียนบางคนเอาเปรียบเพื่อนในการมอบหมายให้ทำงานกลุ่ม แม้ว่าผู้สอนจะใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนพบว่า นักเรียนไม่สนใจทำแบบฝึกหัด บรรยากาศในห้องเรียนตึงเครียด นักเรียนไม่มีปฏิสัมพันธ์กันเท่าที่ควร ส่งผลถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความใฝ่รู้ใฝ่เรียน เพราะนักเรียนยังขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนที่ผ่านมายังไม่มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม (Group Dynamic) และเห็นว่าเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิธีหนึ่ง ที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนและแบ่งปันประสบการณ์ ได้สะท้อนความคิดเห็นและอภิปราย ทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม ได้สรุปความคิดรวบยอด ตลอดจนได้ทดลองประยุกต์แนวคิดต่าง ๆ อีกทั้งยังได้รับคำแนะนำ วิพากษ์วิจารณ์จากสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและนำไปปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งการใช้กระบวนการกลุ่มนี้ได้สอดคล้องกับทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ (Interaction Theory) ที่กล่าวไว้ว่า กลุ่มจะมีปฏิสัมพันธ์โดยการกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งจะเป็นปฏิสัมพันธ์ทุกด้าน คือ ร่างกาย วาจา จิตใจ Button (1974, p. 1-2 อ้างถึงใน จิตาภา พงษ์สุข, 2549, น. 19) กล่าวว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยกระบวนการกลุ่มเป็นการสร้างโอกาสให้มนุษย์ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในบรรยากาศที่ส่งเสริมกันและกัน โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกช่วยเหลือกลุ่มให้บรรลุจุดมุ่งหมาย การเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่มจึงช่วยฝึกทักษะที่จำเป็นหลาย ๆ ด้าน และอีกด้านหนึ่งที่สำคัญคือทักษะทางสังคม เป็นทักษะที่ช่วยให้การอยู่ร่วมกันและการทำงานกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น เช่น ทักษะการให้และการรับ การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม การควบคุมตนเอง การยอมรับความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการดำรงชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการทำงานร่วมกัน และได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ที่ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม อีกทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ในกลุ่มเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

เนื่องจากสังคมยุคศตวรรษที่ 21 ได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีการค้นคว้าและสร้างข้อมูลความรู้ เชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารรวมกันเป็นเครือข่ายทั่วโลก ทำให้เกิดแรงผลักดันของโลกที่ไร้พรมแดนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนความรู้ด้านเทคโนโลยี ซึ่งทำให้ประเทศไทยต้องแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ โดยเฉพาะการศึกษาที่ต้องผลิตคนที่มีทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยี เพื่อนำความรู้

มาประยุกต์ใช้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นั้นก็ยังคงเน้นคนเป็นศูนย์กลางหรือจุดหมายหลักของการพัฒนา มุ่งพัฒนาคนที่สมดุลทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ให้คนไทยมีคุณลักษณะใฝ่ดี มีวินัยในตนเอง สร้างสรรค์นวัตกรรม พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะ ความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า อนึ่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 23 การจัดการศึกษา ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (1) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก (5) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, น. 13-14)

จากที่กล่าวมาข้างต้น การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตและการอาชีพ มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และแข่งขันในสังคมไทย เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ประกอบด้วย 2 สาระการเรียนรู้คือสาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว และสาระที่ 2 การอาชีพ สำหรับสาระที่ 1 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตและครอบครัว มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 19)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม สาระการดำรงชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มสาระการดำรงชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบการทดลองกลุ่มเดียวมีการวัดก่อนและหลังการใช้นวัตกรรม (The One Group Comparison Pretest Posttest Design)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาการงานอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 68 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ที่เรียนวิชาการงานอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 22 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง โดยมีกระบวนการได้มาดังนี้ 1) สังเกตและเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นผู้สอนเพื่อศึกษานำร่องกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 3 ห้อง จำนวน 68 คน เป็นระยะเวลา 3

เดือน 2) ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 3 ห้อง จำนวน 68 คน ตอบแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาและปรับปรุงจากกรอบแนวคิดการประเมินผู้เรียนของ Miller 3) นำแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม ที่ผ่านการทดสอบจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มารวมคะแนนและเรียงลำดับจากน้อยที่สุดไปหามากที่สุด คัดเลือกคนที่มีคะแนนสูง เปอร์เซนต์ไทล์ที่ 25 โดยส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่เป็นนวัตกรรม ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน 18 คาบ คาบละ 50 นาที

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบวิเคราะห์ผู้เรียนตามศักยภาพ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีรายละเอียดดังนี้ 2.1) แบบทดสอบระหว่างเรียน จำนวน 3 ชุด ชุดละ 10 ข้อ ใช้จำนวนการทดสอบ 3 ครั้ง หลังจากเรียนจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ รายละเอียดของแบบทดสอบแต่ละชุดมีลักษณะดังนี้ (1) แบบทดสอบหน่วยที่ 1 เรื่องอาหารกับการดำรงชีวิต จำนวน 10 ข้อ (2) แบบทดสอบหน่วยที่ 2 เรื่องงานประดิษฐ์ จำนวน 10 ข้อ (3) แบบทดสอบหน่วยที่ 3 เรื่องเรียนรู้สู่อาชีพ จำนวน 10 ข้อ 2.2) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวนละ 1 ชุด ก่อนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกัน ชุดละ 30 ข้อ รายละเอียดของแบบทดสอบแต่ละชุดมีลักษณะดังนี้ (1) แบบทดสอบเรื่องอาหารกับการดำรงชีวิต จำนวน 10 ข้อ (2) แบบทดสอบเรื่องงานประดิษฐ์ จำนวน 10 ข้อ (3) แบบทดสอบเรื่องเรียนรู้สู่อาชีพ จำนวน 10 ข้อ

3. การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การสร้างและหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ดำเนินการดังนี้

1) ออกแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาการงานอาชีพ ได้ยึดหลักการสอนที่เรียงลำดับจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) เน้นให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์แนวคิดหลักการทำงาน การมีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว ด้วยกระบวนการกลุ่มโดยเรียงลำดับกิจกรรมดังนี้ (1) อาหารและโภชนาการที่มีต่อสุขภาพ (2) การเลือกซื้ออาหาร (3) อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาหาร (4) การเตรียมวัตถุดิบและการประกอบอาหาร (5) การจัดตกแต่งและบริการอาหาร (6) การวางแผนประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่งจากวัสดุในท้องถิ่น (7) การออกแบบงานประดิษฐ์ (8) การฝึกประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่งจากวัสดุในท้องถิ่น (9) การประกอบอาชีพ (10) แนวทางในการประกอบอาชีพ (11) กระบวนการในการเลือกอาชีพ (12) การสร้างอาชีพ

หน่วยที่	แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง	จำนวนคาบ
1	อาหารกับการดำรงชีวิต	6
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 อาหารและโภชนาการที่มีต่อสุขภาพ	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเลือกซื้ออาหาร	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาหาร	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การเตรียมวัตถุดิบและการประกอบอาหาร	2
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การจัดตกแต่งและบริการอาหาร	1

หน่วยที่	แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง	จำนวนคาบ
2	งานประดิษฐ์	7
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การวางแผนประดิษฐ์ของตกแต่งจากวัสดุท้องถิ่น	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 การออกแบบงานประดิษฐ์	2
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 การฝึกประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่งจากวัสดุท้องถิ่น	4
3	เรียนรู้สู่อาชีพ	5
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 การประกอบอาชีพ	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 แนวทางในการประกอบอาชีพ	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 กระบวนการในการเลือกอาชีพ	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 การสร้างอาชีพ	2
รวม		18

ตารางที่ 1 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้จำแนกตามหน่วย เรื่องและจำนวนคาบ

2) จัดพิมพ์เนื้อหาและจัดทำสื่อประกอบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาการงานอาชีพ ตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไข

3) การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาการงานอาชีพ ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้อง ถูกต้องของหลักการ โครงสร้างของสื่อ เนื้อหา และรูปแบบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.84

4) ปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาการงานอาชีพให้ถูกต้องเหมาะสม ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2 การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

1) ขั้นตอนการจัดทำแบบทดสอบระหว่างเรียน มีดังนี้ 1.1) ออกแบบทดสอบที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ตามสาระการดำรงชีวิตและครอบครัว รายวิชาการงานอาชีพ 1.2) นำแบบทดสอบไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1

2) ขั้นตอนการจัดทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีดังนี้ 2.1) ออกแบบทดสอบที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระการดำรงชีวิตและครอบครัว รายวิชาการงานอาชีพ ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ สร้างข้อสอบจำนวน 30 ข้อ เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว และแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่สร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกัน 2.2) นำแบบทดสอบที่สร้างแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามหลักการวัดและประเมินผลและความตรงตามเนื้อหาและโครงสร้าง (construct validity) กับจุดประสงค์การเรียนรู้ ความเหมาะสมของจำนวนข้อกับระยะเวลา และความเป็นปรนัยของข้อคำถามการตรวจให้คะแนน โดยพิจารณาค่าความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.40-1.00 2.3) นำแบบทดสอบที่ได้ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน จำนวนนักเรียน 28 คน ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มอ่อนที่เรียนสาระการดำรงชีวิตและครอบครัวแล้ว เพื่อนำข้อมูลไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่าย และค่าความเชื่อมั่น ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่ายเท่ากับ 0.31 และ 0.63 และค่าความเชื่อมั่น 0.80 จากนั้นได้

ปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสม 2.4) จัดพิมพ์แบบทดสอบเพื่อใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ที่เรียนวิชาการงานอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 22 คน

4. การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการดำรงชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน โดยทำการวิเคราะห์จากคะแนนผลการทดสอบก่อนและหลังเรียน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าที (t-test for Dependent)

4.2 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้สาระการดำรงชีวิตและครอบครัว วิชาการงานอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม สาระการดำรงชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนการทดสอบแต่ละหน่วยการเรียนรู้กับคะแนนผลการทดสอบหลังเรียน ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ซึ่งกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ เท่ากับ 80/80 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตาราง 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม สาระการดำรงชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80

รูปแบบ	N	คะแนนระหว่างเรียน					คะแนนการทดสอบหลังเรียน		E_1/E_2
		หน่วยที่ 1	หน่วยที่ 2	หน่วยที่ 3	รวม	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	
		10	10	10	30		30		
กลุ่มตัวอย่าง	22	77.27	85.91	85.45	547.00	82.88	585.00	88.64	82.88/88.64

จากตารางที่ 2 แสดงประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม สาระการดำรงชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน (E_1/E_2) มีค่าเท่ากับ 82.88/88.64 แสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม สาระการดำรงชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน มีประสิทธิภาพตามมาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม สาระการดำรงชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน

การวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม สารระ การดำรงชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติการทดสอบค่าที (t-test for Dependent) เพื่อศึกษาความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อน เรียนและหลังเรียน พร้อมทั้งเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ โดยใช้การทดสอบค่าที (One Simple Group) ได้ผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนด้วยการทดสอบค่าที

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน (N)	$\bar{x}$	S.D.	ΣD	ΣD^2	t
ผลการทดสอบก่อนเรียน	22	12.77	2.16	304	608	12.05
ผลการทดสอบหลังเรียน	22	26.59	1.18			

จากตาราง ที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม สารระ การดำรงชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 12.77 คะแนน และ 26.59 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและ หลังเรียน พบว่า คะแนนสอบของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ สารระ การดำรงชีวิตและครอบครัว รายวิชาการงาน อาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ที่พัฒนาขึ้นมีค่า เท่ากับ 82.88/88.64 หมายความว่านักเรียนทั้งหมดได้คะแนนเฉลี่ยจากการตรวจผลงาน คะแนนจากการ สังเกตพฤติกรรมและจากการทำแบบทดสอบย่อยทั้ง 3 ชุด คิดเป็นร้อยละ 82.88 คะแนนเฉลี่ยจากการทำ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 88.64 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ สารระ การดำรงชีวิตและครอบครัว รายวิชาการงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ แม่ฮ่องสอน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และเป็นไปตามความมุ่งหมายของการวิจัย อาจเนื่องมาจากได้ผ่านขั้นตอนกระบวนการสร้างอย่างเป็นระบบ และมีวิธีการที่เหมาะสม โดยเริ่มตั้งแต่การเลือกและเรียบเรียงหน่วยการเรียนรู้ การศึกษาเอกสารหลักสูตร มีหัวข้อและเนื้อหาครอบคลุมตามรายละเอียดวิชาที่กำหนด รวมทั้งผู้วิจัยมีการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ที่สำคัญต่อการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลั่นกรอง การ ตรวจสอบแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผ่านการตรวจสอบและการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแล้วว่ามีความ เหมาะสม สามารถนำไปใช้เป็นคู่มือสำหรับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม

ทิสนา แคมมณี (2545, น. 139) ได้กล่าวถึงกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์คือ กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ พฤติกรรมและปฏิสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้กลุ่มดำเนินไปอย่างมี ประสิทธิภาพ ได้ทั้งผลงานที่ดี ได้ทั้งความรู้สึกร และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ร่วมงาน ล้วนขึ้นอยู่กับ แรงผลักดันและองค์ประกอบต่าง ๆ ของความสัมพันธ์ของกลุ่ม หากผู้นำและสมาชิกกลุ่มมีความรู้ความ เข้าใจก็ย่อมทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จด้วย สอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ ขวัญเรือน คำวงศ์ (2557, น. 122-123) ได้ศึกษาค้นคว้าการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการตัดกระดาษโปสเตอร์เป็น ดอกไม้โดยใช้แบบลายไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนเทคนิคกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการ เรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนเทคนิคกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

และเทคโนโลยี สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 85.35/84.07 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ ศุภพร สุ่มมาตย์ (2558) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา ผลการศึกษา พบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.64/80.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้สองดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.70 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 70 ซึ่ง สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2547, น. 6) สรุปไว้ว่า แผนการสอนที่ดีควรเป็นแผนการสอนที่มีกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดยครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม หรือกระตุ้นให้กิจกรรมที่ผู้เรียนดำเนินการไปตามความมุ่งหมาย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบมาเป็นคอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหาให้ผู้เรียนคิด แก้ หรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง เน้นทักษะ กระบวนการ มุ่งให้ผู้เรียนรับรู้ และนำกระบวนการไปใช้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อารมณ์ ใจเที่ยง (2550, น. 150) ได้แบ่งขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม ประกอบด้วย 1) ขั้นเตรียม เป็นขั้นที่ครูจัดเตรียมวางแผนการสอนโดยเตรียมหัวข้องานที่จะมอบหมายให้ทำเป็นกลุ่ม กำหนดจุดมุ่งหมาย เวลา วิธีการ ตลอดจนเตรียมสื่อการสอนและเอกสารที่ต้องใช้ในการสอน 2) ขั้นดำเนินการสอน ประกอบด้วย ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นจูงความสนใจของนักเรียนเข้าสู่บทเรียนให้นักเรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้ อาจใช้วิธีทบทวนความรู้เดิม สนทนา ซักถาม อภิปราย นำเรื่อง ขั้นตอนการทำกิจกรรม กำหนดเวลาและข้อตกลงอื่น ๆ ให้นักเรียนเข้าใจตรงกันก่อนเข้ากลุ่มทำกิจกรรม และขั้นสอน โดยมีลำดับขั้นคือแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามจำนวนที่เหมาะสม ให้วิธีแบ่งกลุ่มที่น่าสนใจ และให้กลุ่มทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายภายในเวลาที่กำหนดให้แต่ละกลุ่มรายงานผลงานของกลุ่มตามที่ครูกำหนด ต่อมาเป็นขั้นสรุป ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันเพื่อสรุปความสำคัญจากการรายงานของแต่ละกลุ่ม และครูให้ข้อเสนอแนะ พร้อมแนวคิดในการประยุกต์ใช้สนทนา และซักถามนักเรียนถึงประเด็นปัญหาสำคัญเพื่อเป็นการวัดผล และขั้นสุดท้าย ได้แก่ ขั้นประเมินผล เป็นขั้นที่ครูประเมินผลการทำงานกลุ่มของนักเรียนว่าเกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนเกิดเจตคติ และทักษะในการทำงานกลุ่มมากน้อยเพียงใด บรรลุตามจุดประสงค์หรือไม่ สอดคล้องกับแนวคิดของกาญจนา ไชยพันธุ์ (2549, น. 21) กล่าวถึง ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มไว้ว่า ทฤษฎีบุคลิกภาพของกลุ่ม (Group Syntality Theory) ของ Cattell กล่าวคือ กลุ่มแต่ละกลุ่มจะมีบุคลิกเฉพาะกลุ่ม หรือความสามารถที่กลุ่มได้รับจากสมาชิก ทำให้แต่ละกลุ่มมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป บุคลิกภาพของกลุ่ม ได้แก่ ความสามารถของกลุ่ม การตัดสินใจรวมทั้งพฤติกรรมของสมาชิก ความร่วมมือในการกระทำกิจกรรมของสมาชิกแต่ละกลุ่ม ก่อให้เกิดความสามัคคี ความร่วมแรงร่วมใจกัน ซึ่งจะทำให้การรวมกลุ่มโดยไม่มีกรแตกแยก ทำให้กลุ่มบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างราบรื่น

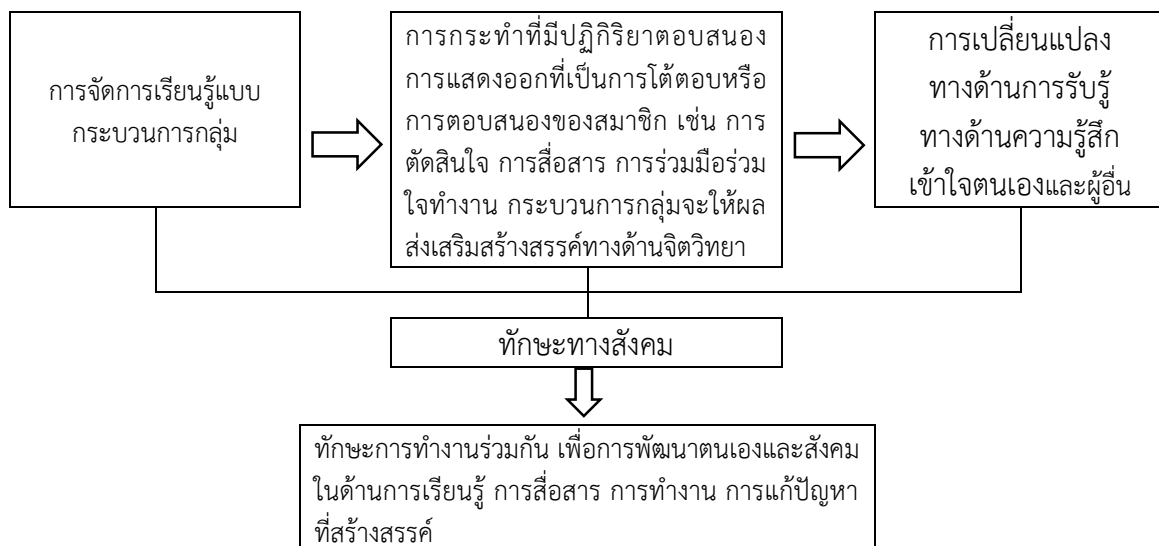
2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการดำรงชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ วชิร แยมอ้อม (2564, น. 71-72) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าความสามารถ

ในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเพราะแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.88/88.64 และสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ นุ่มนวล วรรณลี (2559) ได้ทำการวิจัยพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนงานประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนปากช่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้อง นักเรียน 24 คน พบว่า เอกสารประกอบการเรียนงานประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 87.36/86.11 และผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนงานประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งอาจเป็นเพราะวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มทำให้ผู้เรียนซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มได้ช่วยเหลือกันภายในกลุ่มโดย จิตาภา พงษ์ชูป (2549, น. 19) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยกระบวนการกลุ่มเป็นการสร้างโอกาสให้มนุษย์ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในบรรยากาศที่ส่งเสริมกันและกัน โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกช่วยเหลือกลุ่มให้บรรลุจุดหมาย ช่วยฝึกทักษะที่จำเป็นหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะทักษะทางสังคม เป็นทักษะที่ช่วยให้การอยู่ร่วมกันและการทำงานกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น สอดคล้องกับทฤษฎีสัมฤทธิ์ผลของกลุ่ม (Theory of Group Achievement) Stogdill (1959, p. 3-17) กล่าวว่าเมื่อบุคคลมารวมกลุ่มกันจะมีการแสดงออกมีปฏิสัมพันธ์ และมีการคาดหวังผลซึ่งเป็นการลงทุนของสมาชิก มีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้น มีปฏิกิริยาตอบสนอง เป็นการโต้ตอบหรือการตอบสนองของสมาชิก เช่น การตัดสินใจ การเตรียมการสื่อสาร การร่วมมือร่วมใจในการทำงาน และความคาดหวัง เป็นสิ่งที่ประกอบการเข้าเพื่อช่วยเสริมแรงให้สมาชิกคาดหวังที่จะได้รับการรวมกลุ่ม สอดคล้องกับ วรรณสวัสดิ์ อุทัยพันธุ์ (2540, น.78) ได้กล่าวว่ากระบวนการกลุ่มจะให้ผลส่งเสริมสร้างสรรค์ด้านการรับรู้ทางด้านความรู้สึก ความสามารถในการควบคุมความรู้สึกต่าง ๆ ของตนเอง มีแนวทางในการสร้างแรงจูงใจ หมายถึงการเข้าใจในเรื่องการเข้าใจตนเอง การรู้จักตัดสินใจด้วยตนเอง มีความมั่นคงในด้านทัศนคติที่ติดต่อผู้อื่น มีการยอมรับผู้อื่นมากขึ้น ลดการสั่งสอน มีความรู้สึกพึ่งพาซึ่งกันและกัน

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย จากการศึกษาผลวิจัยที่ได้ศึกษามาแล้ว ผู้วิจัยมาสรุปประเด็นที่เป็นองค์ความรู้แล้ว ควรเขียนแผนภาพ จะทำให้ผู้อ่านได้ศึกษาและเข้าใจได้ง่าย

บทสรุป

การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม เป็นกระบวนการที่เมื่อบุคคลมารวมกลุ่มกันแล้วจะมีการแสดงออกและการคาดหวังผล มีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้น มีการกระทำ มีปฏิริยาตอบสนอง การแสดงออกที่เป็นการโต้ตอบหรือการตอบสนองของสมาชิก เช่น การตัดสินใจ การเตรียมการสื่อสาร การร่วมมือร่วมใจในการทำงาน กระบวนการกลุ่มจะให้ผลส่งเสริมสร้างสรรค์ทางด้านจิตวิทยา กล่าวคือจะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการรับรู้ทางด้านความรู้สึก มีความจริงใจเป็นไปอย่างธรรมชาติในการเปลี่ยนแปลงทางความสามารถในการควบคุมความรู้สึกต่าง ๆ ของตนเอง มีการแสดงประพจน์ที่ตรงกับความรู้สึกของตน มีแนวทางในการสร้างแรงจูงใจ หมายถึงการเข้าใจในเรื่องการเข้าใจตนเอง การรู้จักตัดสินใจด้วยตนเองพัฒนาในด้านการมองเห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจตนเอง มีความมั่นคงยิ่งขึ้นในด้านทัศนคติที่ดีต่อผู้อื่น ได้แก่ การใช้อำนาจลดน้อยลง มีการยอมรับผู้อื่นมากขึ้น ลดการสั่งสอน การควบคุมผู้อื่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น มีความรู้สึกพึ่งพาซึ่งกันและกัน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยกระบวนการกลุ่มเป็นการสร้างโอกาสให้มนุษย์ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในบรรยากาศที่ส่งเสริมกันและกัน โดยใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อให้สมาชิกช่วยเหลือกลุ่มให้บรรลุจุดหมาย การเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่มจึงช่วยฝึกทักษะที่จำเป็นหลายด้าน และอีกด้านหนึ่งที่สำคัญคือทักษะทางสังคม เป็นทักษะที่ช่วยให้การอยู่ร่วมกันและการทำงานกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น เช่น ทักษะการให้และการรับ การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม การควบคุมตนเอง การยอมรับความสามารถของตนเองและผู้อื่น จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ มีความรู้และทักษะที่ได้รับการฝึกมาอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการมอบหมายงานให้ทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนบางคนอาจต้องการเพื่อนที่สนิทกันอยู่กลุ่มเดียวกัน เพื่อความสุขในการเรียนรู้ ครูอาจแบ่งกลุ่มตามความชอบของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่มกับนักเรียนกลุ่มอื่นเพื่อให้ทราบผลที่แน่ชัดและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2 ควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกระบวนการกลุ่มในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ได้แก่ รายวิชาศิลปะ รายวิชาพลศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ: สยามสปอร์ต ซินดิเคท.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา ไชยพันธุ์. (2549). *กระบวนการกลุ่ม*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ขวัญเรือน คำวงศ์. (2557). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการตัดกระดาษโปสเตอร์เป็นดอกไม้ โดยใช้แบบลายไทย กลุ่มสาระงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนเทคนิคกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).

- จิตาภา พงษ์ชูป. (2549). การพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โครงการโรงเรียนสองภาษา โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ทิตนา แคมมณี. (2545). กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: บุรพาศิลป์การพิมพ์.
- นุมนวล วรรณลี. (2559). ผลการใช้เอกสารประกอบการเรียนงานประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- วรรณสวัสดิ์ อุทัยพันธุ์. (2540). ผลของกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- วัชร แยมอิม. (2564). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะโดยใช้กระบวนการกลุ่ม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ศุภิพร สุ่มมาตย์. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา. มหาสารคาม: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2547). การเขียนแผนการสอนตามแนวปฏิบัติการศึกษา ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ. ชัยนาท: ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). หลักการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Stogdill, R. M. (1959). *Individual behavior and group achievement: A theory; the experimental evidence*. New York: Oxford. University Press.

